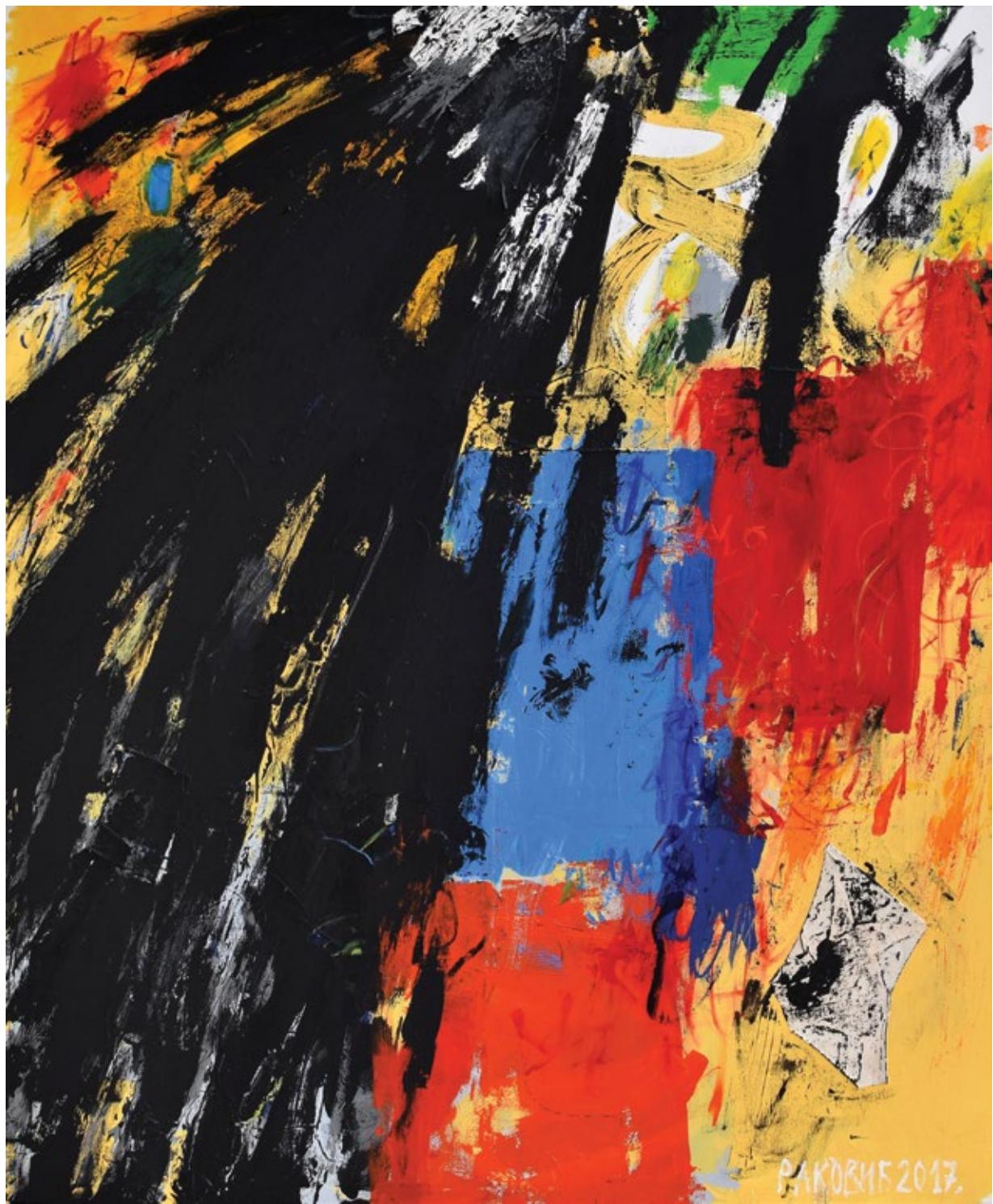

БРАНКО РАКОВИЋ
Тамна страна

СЕНКА ПРОШЛОСТИ
2017/2019, полимери и
материјали/платно,
200 x 165 cm

SHADOW OF THE PAST
2017/2019, polymers
and materials/canvas,
200 x 165 cm

РАКОВНИК 2017.

БРАНКО РАКОВИЋ

Тамна страна

BRANKO RAKOVIĆ

The Dark Side

Продајна галерија „Београд”

Октобар-новембар 2019.

Београд

Јелена Кривокапић

О сликарству Бранка Раковића и опусу *Тамна сјрана*

Опус Бранка Раковића критика још 90-тих препознаје као поетику енформела и гестуалне апстракције (Ј. Деспотовић). Иако настало на искусству два типа историјске послератне апстракције, америчке и европске, сликарства означеног као *време Јерформаџивног акша* уметника, са једне и као *материјални оширак*, са друге стране – тестаментарни запис о раду несвесног или егзистенцијалистичкој борби уметника – Раковићев рад говори у прилог само свог времена, као и специфичних околности под којима ове поетике поново оживљавају.

Наслеђа „акционог“ и „гестуалног“ сликарства, „апстрактног експресионизма“ или „сликарства енформела“ интегрисана су у истинство савремене уметности као технички појмови, ознаке за један или више уметничких стилова, али и као тело специфичног уметничког крѣда лишеног своје некадашње херојске димензије. Место потраге за универзалним субјектом, за нултом тачком његове идеалне пре-егзистенције или рада колективно несвесног, изгубило је филозофски и политички потенцијал послератног *Модернизма* са којим је упоредо стасавао. Овај систем веровања, међутим, попут неког преживелог „рѣда сликарства“ у деценијама које следе, задржао је импулс сликарске потраге за аутентичним емоционалним набојем и разменом енергије, како у ефективном времену стварања дела, тако и у последичној размени са публиком. Са сваком новом сликом, увек се изнова тематизује дубоко лично истинство аутора и његов интимистички пледоје, а платно дефинише као енергетско поље високог гестуалног и материјалног интензитета.

Овде се ради о типу сликарства чија се виталност огледа у једновременој размеђи акта „афективног присуства“ и на платну директног очитавања рада несвесног, као и последичне разраде његовог all-over ефекта. У формалном смислу Раковићево сликарство негује елементе једне више „символичке“ апстракције која, као и код свих сликара ове оријентације, нема своје изворе у свету материјалне реалности. Апстрактни органолики облици, њихова бојена поља и материјалне сенке, носиоци су јединственог емоционалног набоја слике, заједно са читавом мрежом енергичних цртачких потеза. Попут сонорних интерпункција, линија кроз широке намазе четком или хитрим урезивањима у сликарску материју, са сваким радом описује јединствену музичку партитуру и даје завршни тон укупној тектоници слике. Брижљиво разрађивање сликарске партитуре црног и сплетови његових линија је формални механизам, који се мање-више провлачи кроз цео Раковићев опус, демонстрирајући трасирање енергије елементарних сила и снаге телурског.

И док радови настали до 2009, задржавају нешто од свечаног тона земаљске мајестетике – са употребом црвене, окер и црне боје, које повезује јединствена тектонска раседлина црне материје – каснији радови организују се све више око сугестије сценског простора и његове дубине очитоване у треперавој и разуђеној гами основних боја. Изоловане интерпункције или системски сплетови црних линија у радовима настајалим последњих година или у циклусу под називом *Тамна сјрана*, демонстрирају оно што ће поводом везе Тапијесовог (Tàpies) енформела са америчким „гестуалним сликарством“ Де Кунинга (De Kooning), Клајна (Kline) и Мадервела (Motherwell) и када је типологија линеарног записа у питању – бити названо изливима „спонтаног беса линије“. Предочена у својству апстрактних „казала“, праваца, симбола, прожимајућих „скретала“ и енергија сила, Раковићева линијска бравура на махове функционише и као инструментални рифови у бибап-у или хард-рок музичи. Трасирање спонтаног беса или „радости линије“, организује се у размени са колоратурним темпом нових бојених тонова жуте, црвене, плаве и зелене, кроз инструменталну цртачку виртуозност и потенцијал контролисане сликарске импровизације.

Сликарство Раковића описало је широки лук емоционалних ткања и односа који повезују слику и њеног посматрача, перформативни акт извођача и његову публику. У овој поетици се увек изнова преплићу: сликарски хедонизам и егзистенцијалистичка борба, „ерупција реалног“ и потрага за метафизичким, интелектуални ескапизам и карнално присуство, време Јерформативног актива и майеријални оширак у оглашавању њеног извођача, тестаментарни запис о времену живљене интиме и моћи њеног искупљења.

БРАНКО РАКОВИЋ

(Београд, 1967)

brr305927@gmail.com

Дипломирао на Факултету ликовних уметности у Београду 1991. године. Члан УЛУС-а од 1992. године. Магистарске студије сликарства завршио 1993. године, класа проф. Антоновића. Докторски уметнички пројекат одбранио 2014. године. Запослен на Факултету ликовних уметности Универзитета уметности у Београду од октобра 1994. године. Сада је у звању редовног професора на истом факултету. Учествује на изложбама у земљи и иностранству (Осака, Сеул, Токио, Праг, Софија, Шенекен, Париз, Хјустон, Беч...). Радови су заступљени у музејским и приватним колекцијама у земљи и иностранству. Добитник више награда из области сликарства, графике и цртежа (Сува игла 2003, 2019, Графичко бијенале, Октобарски салон Шабац, Златна игла УЛУС и др). Станује и ради у Београду.

Изложени радови су један могући избор за изложбу под називом „Тамна страна“. Ово је део слика које су настајале у последњих неколико година и изведене су у техникама полимер/акрилик и материјали на платну разних формата од 40 x 40 см, до 200 x 165 см.

САМОСТАЛНЕ ИЗЛОЖБЕ:

- 2019. Слике „ТАМНА СТРАНА“, Продајна галерија Београд, Београд
- 2018. Слике, Галерија Културног центра, Шабац
- 2015. Цртежи „СЕНКЕ“, Мали салон Културног центра, Нови Сад
- 2014. Слике „ЦИКЛУС КУЛА - СТАРО САЈМИШТЕ“, Галерија Културног центра, Панчево
- 2014. Цртежи, Галерија у Унутрашњој Стамбол капији, Тврђава Кalemegdan, Београд
- 2014. Акварели, Галерија „Боем“, Старчево
- 2012. Слике (Докторска изложба), Павиљон у Тврђави, ГСЛУ, Ниш
- 2012. Слике, Културни центар - главна галерија, Нови Сад
- 2011. Слике, Дом културе, Чачак
- 2009. Слике, Народни музеј, Крагујевац
- 2009. Слике, Галерија 107, Земун
- 2008. Слике, Модерна галерија, Лазаревац

- 2008. Графике, Галерија „БЛОК“, Нови Београд
- 2007. Фотографије, Галерија „Јован Поповић“, Опово (са Митром Трнинићем)
- 2007. Фотографије, Галерија „ЖИСЕЛ“, Омольица (са Митром Трнинићем)
- 2007. Слике, Галерија „Лаза Костић“, Сомбор
- 2006. Цртежи, Галерија „Јован Поповић“, Опово
- 2006. Цртежи, Галерија Центра за културу, Ковин
- 2006. Фотографије, Галерија Студија 21, Панчево (са Митром Трнинићем)
- 2003. Слике, Галерија УЛУС, Београд
- 2002. Слике, Галерија Центра за културу, Деспотовац
- 2002. Графике Галерија „Рисим“, Чачак (са Александром Леком Младеновићем)
- 2002. Графике, Народни музеј, Краљево (са Александром Леком Младеновићем)
- 2001. Графике, Градска галерија, Пожега
- 2000. Цртежи, Галерија „Јован Поповић“, Опово
- 1998. Графике, Галерија „Меандер“, Апатин
- 1998. Графике, Галерија „Altes Amt“, Шенекен, Немачка
- 1998. Графике, Galerie der junge Kunst, Трир, Немачка
- 1998. Слике, Салон Музеја савремене уметности, Београд
- 1997. Графике, Галерија Дома културе, Старчево
- 1997. Слике, Савремена галерија, Зрењанин
- 1996. Графике, Галерија Графичког колективи, Београд
- 1995. Цртежи, Галерија Културног центра Београда, Београд
- 1993. Слике и цртежи (Магистарска изложба), Галерија Факултета ликовних уметности, Београд
- 1992. Слике, Галерија Задужбине Илије Милосављевића Коларца, Београд
- 1990. Слике и цртежи, Галерија Центра за културу „Стари град“, Београд
- 1990. Слике и цртежи, Галерија „Студентски град“, Нови Београд
- 1988. Цртежи, Галерија Центра за културу „Стари град“, Београд

ТИХА БАТРА
2015/2018, полимери
и материјали/платно,
200 x 165 cm

SHOULDERING FIRE
2015/2018, polymers
and materials/canvas,
200 x 165 cm

ПУТ КА ТЕБИ

2018, полимери и материјали/платно,
60 x 60 cm

ROAD TOWARDS YOU

2018, polymers and materials/canvas,
60 x 60 cm

ДРУГА ОБАЛА
2016, полимери и материјали/платно,
60 x 60 cm

OTHER COAST
2016, polymers and materials/canvas,
60 x 60 cm

ИЗВОР
2015, полимери и
материјали/платно,
200 x 165 cm
SPRING
2015, polymers and
materials/canvas,
200 x 165 cm

BRANKO RAKOVIĆ

(Belgrade, 1967)

brr305927@gmail.com

Graduated from the Faculty of Fine Arts in Belgrade in 1991. Has been a member of the Association of Fine Artists of Serbia (ULUS) since 1992. Obtained MA degree in painting in 1993, in the class of professor M. Antonović. Defended doctoral art project in 2014. Started working at the Faculty of Fine Arts, University of Arts, Belgrade in October 1994. Now holds the position of full professor at the same faculty. Has participated in exhibitions at home and abroad (Osaka, Seoul, Tokyo, Prague, Sofia, Schonecken, Paris, Huston, Vienna...) Works in museums and private collections in Serbia and abroad. Recipient of several awards for painting, printmaking and drawing (Drypoint, 2003, 2019, Printmaking Biennale, October Salon in Šabac, Golden Needle, ULUS, and others). Lives and works in Belgrade, Serbia.

The showcased works are a possible selection for an exhibition titled *The Dark Side*. These paintings are a part of the works that have been produced in recent years and are executed in the techniques of polymer/acrylic and materials on the canvas of different dimensions from 40 x 40cm up to 200 x 165 cm.

SOLO SHOWS

- 2019 Paintings, *The Dark Side*, Sales Gallery Beograd
- 2018 Paintings, Cultural Center Gallery, Šabac, Serbia
- 2015 Drawings, *Shadows*, Small Salon, Cultural Center, Novi Sad, Serbia
- 2014 Paintings, *Tower – Old Fairground Cycle*, Cultural Center Gallery, Pančevo, Serbia
- 2014 Drawings, Inner Stambol Gate Gallery, Kalemegdan Fortress, Belgrade, Serbia
- 2014 Watercolors, *Boem* Gallery, Starčevo, Banat, Serbia
- 2012 Paintings, Pavilion in the Fortress, (Art Doctorate exhibition), GSLU, Niš, Serbia
- 2012 Paintings, Main Cultural Center Gallery, Novi Sad, Serbia
- 2011 Paintings, Cultural Center, Čačak, Serbia
- 2009 Paintings, National Museum, Kragujevac, Serbia
- 2009 Paintings, 107 Gallery, Zemun, Serbia

- 2008 Paintings, Modern Gallery, Lazarevac, Serbia
- 2008 Prints, BLOK Gallery, Novi Beograd, Serbia
- 2007 Photographs, Jovan Popović Gallery, Opovo, Serbia (with Mitar Trninić)
- 2007 Photographs, Gallery ŽISEL, Omoljica, Serbia (with Mitar Trninić)
- 2007 Paintings, Laza Kostić Gallery, Sombor, Serbia
- 2006 Drawings, Jovan Popović Gallery, Opovo, Serbia
- 2006 Drawings, Cultural Center Gallery, Kovin, Serbia
- 2006 Photographs, Studio 21 Gallery, Pančevo, Serbia (with Mitar Trninić)
- 2003 Paintings, ULUS Gallery, Belgrade, Serbia
- 2002 Paintings, Cultural Center Gallery, Despotovac, Serbia
- 2002 Prints, Risim Gallery, Čačak, Serbia (with Aleksandar Leka Mladenović)
- 2002 Prints, National Museum, Kraljevo, Serbia (with Aleksandar Leka Mladenović)
- 2001 Prints, City Gallery, Požega, Serbia
- 2000 Drawings, Jovan Popović Gallery, Opovo, Serbia
- 1998 Prints, Meander Gallery, Apatin, Serbia
- 1998 Prints, Altes Amt Gallery, Schonecken, Germany
- 1998 Prints, Galerie der junge Kunst, Trier, Germany
- 1998 Paintings, Salon of the Museum of Contemporary Art, Belgrade, Serbia
- 1997 Prints, Cultural Center Gallery, Starčevo, Serbia
- 1997 Paintings, Contemporary Gallery, Zrenjanin, Serbia
- 1996 Prints, Graphic Collective Gallery, Belgrade
- 1995 Drawings, Cultural Center Gallery, Belgrade, Serbia
- 1993 Paintings and drawings (MA Exhibition), Faculty of Fine Arts Gallery, Belgrade, Serbia
- 1992 Paintings, Ilija Milosavljević Kolarac Endowment, Belgrade, Serbia
- 1990 Paintings and drawings, Stari Grad Cultural Center Gallery, Belgrade, Serbia
- 1990 Paintings and drawings, Studentski grad Gallery, Novi Beograd, Serbia
- 1988 Drawings, Stari Grad Cultural Center Gallery, Belgrade, Serbia

Jelena Krivokapić

On the Painting of Branko Raković and his Oeuvre *The Dark Side*

Since the 90s, the art critics have recognized Branko Raković's oeuvre as the poetics of informel and gestural abstraction (J. Despotović). Evolved from the experience of two types of historical postwar abstractions, the American and the European, the paintings labeled as *the time of the artist's performative act* on one hand and as *the material print* on the other – a testimonial record of the work of unconscious or the existentialist struggle of the artist – Raković's work speaks in favor of his time and specific circumstances in which these poetics reappear once again in 90s.

The legacy of “action” and “gestural” painting, “abstract expressionism” or the painting of “Art Informel” has been integrated into the experience of contemporary art as technical terms, labels for one or more artistic styles, as well as the body of a specific artistic credo deprived of its former heroic dimension. The search for the universal subject, for the zero point of its ideal pre-existence or the work of the collective unconscious has lost its philosophical and political potential of postwar *Modernism* alongside which it has matured. However, this system of belief as an “painters’ order” that survived in the following decades, retained its potential in the painterly quest for the authentic emotional charge and exchange of energy both in the actual time of production as well as in the consequential exchange with the viewers. With each new painting, the deeply personal experience of the artist is thematized once again as is his/her intimate plaidoyer and the canvas being defined as an energy field of high gestural and material intensity.

It is a type of painting whose vitality is reflected at the limits of the “affective presence”, the direct imprint of the work of unconscious, as well as the consequential elaboration of its all-over effect. Raković's painting in the formal sense cultivates elements of an almost “symbolic” abstraction that, as in the case of all painters of this orientation, is not derived from the surrounding reality. Abstract organ shaped forms, their painted fields and material shadows, carry a unique emotional charge of the painting together with whole network of energetic drawing gestures. With every broad brush stroke or swift incisions into the painting material, like with sonorous interpunctions, the line depicts a unique music score and gives the final tone to the all-over tectonics of the painting. Meticulously worked painterly scores of black and networks of its lines represent a formal device that is more or less present throughout Raković's oeuvre demonstrating the traces of energy of the elementary forces and the power of the telluric.

While his work up to 2009, retains a certain festive tone of earthly Majesty – by using the red, ochre and black colors linked by the uniform tectonic fissures of black matter – his later work is all the more organized around the suggestion of scenic spaces and their depth seen in the

flickering and nuanced gamut of primary colors. Both the isolated scores of black lines and their entire networks created in Raković's oeuvre lately, including the cycle titled *The Dark Side*, show formal similarity – like in comparative case of Tapias' Art Informel with the American "gestural painting" (W. de Kooning, F. Kline and R. Motherwell) – with the "linear signature" recognized as spontaneous "outbursts of the fury of the line". Presented as abstract "indexes", directions, symbols, pervading "crossovers" and energies of force, Raković's linear bravura on the spur of the moment also functions as an instrumental riff in bebop or hard rock music. Tracing the "spontaneous fury" or the "joy of the line" is organized by an exchange with the coloratura tempo of newly painted tones of yellow, red, blue and green, by the instrumental drawing virtuosity and the potential of controlled painterly improvisations.

Raković's painting covers a broad span of emotional textures and relations that connect the image and its viewer, the performative act of the performer and his/her public. This is a poetics that always interweaves in a new way: painterly hedonism and the existentialist struggle, "eruption of the real" and the quest for the metaphysical, intellectual escapism and the carnal presence, *the time of the performative act* and the *material print in its performer's suspension*, the testimonial record of the lived intimacy and the power of its redemption.

ИЗЛОЖБА РЕАЛИЗОВАНА СРЕДСТВИМА
СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА КУЛТУРУ
ГРАДА БЕОГРАДА

EXHIBITION SUPPORTED BY
SECRETARIAT FOR CULTURE OF
THE CITY OF BELGRADE

ИЗДАВАЧ
ПРОДАЈНА ГАЛЕРИЈА «БЕОГРАД»
Косанчићев венац 19, Београд, Србија
Тел/факс 011 30 33 923
Тел 011 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

Главни и одговорни уредник
Михаило М. Петковић, директор

Кустос
Јелена Кривокапић

Уредник издања
Драгица Вуковић

Уметнички савет
Бранко Раковић
Александар Лека Младеновић
Горан Десанчић

Текст у каталогу
Јелена Кривокапић

Превод
Ванда Перовић

Дизајн
Жолт Ковач

Фотографија
Бранко Раковић

Штампа
Грид студио доо, Београд

Тираж
150

PUBLISHER
GALLERY «BEOGRAD»
Kosančićev venac 19, Belgrade, Serbia
+ 381 11 30 33 923
+ 381 11 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

Editor-in-chief
Mihailo M. Petković, director

Curator
Jelena Krivokapić

Catalogue Editor
Dragica Vuković

Art Council
Branko Raković
Aleksandar Leka Mladenović
Goran Desančić

Text in Catalogue
Jelena Krivokapić

Translation
Vanda Perović

Design
Zolt Kovač

Photography
Branko Rakovиć

Printed by
Grid studio, Belgrade

Print run
150

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

75.071.1:929 Раковић Б.(083.824)
75(497.11)"20"(083.824)

РАКОВИЋ, Бранко, 1967-
Бранко Раковић = Branko Raković : тамна страна = the dark side : Продајна галерија "Београд", октобар-новембар 2019. / [Текст у каталогу Јелена Кривокапић = text in catalogue Jelena Krivokapić ; превод Ванда Перовић = translation Vanda Perović ; фотографија Бранко Раковић = photography Branko Raković]. - Београд : Продајна галерија "Београд" = Belgrade : Gallery "Beograd", 2019 (Београд : Грид студио). - [12] стр. : репродукције ; 22 x 22 cm

Упоредо срп. текст и енгл. превод. - Тираж 150. - Бранко Раковић: стр. [4].

ISBN 978-86-6141-147-2

а) Раковић, Бранко (1967-) -- Слике -- Изложбени каталоги

COBISS.SR-ID 280085260

Насловна страна / Front cover

ТАМНА СТРАНА, 2019, полимери и материјали/платно, 200 x 165 cm

DARK SIDE, 2019, polymers and materials/canvas, 200 x 165 cm

Последња страна / Back cover

ПОЉЕ НАДЕ, 2018, полимери и материјали/платно, 60 x 60 cm

FILED OF HOPE, 2018, polymers and materials/canvas, 60 x 60 cm

Пријатељ галерије

Винојуг 2010.

ПЕЧАТ

2017, полимери и материјали/платно,
60 x 60 cm

SEAL

2017, polymers and materials/canvas,
60 x 60 cm

www.galerijabeograd.org